

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

סח.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פ"ה מהלכות
מאלכות אסורות ה"ל
ט סג לאון קלו טושיע
י"ד טימן ד טיפך א: ב
ב ב ג מיי שס ה"ל ט
ט טושיע סס טיפך א
ו טימן סס טיפך ב:
ז ד מיי שס טושיע שס
ט טיפך ב:
ד ה מיי פ"ה מהלכות
מאלכות אסורות ה"ל
י טושיע ח"מ ק"י רעו טיפך ו:
ו ה מיי פ"ה מהלכות
מאלכות אסורות ה"ל טו
ט טיפך ו טו טיפך ו
ז ט טיפך ו טו טיפך ו
ח ט טיפך ו טו טיפך ו
ט ט טיפך ו טו טיפך ו
י ט טיפך ו טו טיפך ו
יא ט טיפך ו טו טיפך ו
יב ט טיפך ו טו טיפך ו
יג ט טיפך ו טו טיפך ו
יד ט טיפך ו טו טיפך ו

בהמה המקשה לילד צעט שמיטה: והחזירו. קודם שמיטה:
מוטר באכילה. ובגמרא מפרש מאן מותר: **הרי זה**
כילוד. ותו לא מהניא ליה שמיטת אמו ור"ך שמיטה לעלמו אס'
נמלא חי ואס' נמלא מת הרי הוא כנבלה: **חוסך מעוצר שנמעה**.
והניח החתיכה צמוכה: **מוטר**.
שמיטתה כדליף בגמרא (ש) מכל צבהמה
תאלכו: **מן הטחול ומן הגליות**. של
צבהמה ענמה: **אסור באכילה**. ואע"פ
שהניחו צבהמה לא הותר בשמיטה.
להכי נקט טחול וכליות משום דמידי
דלא מיטרפא הוא: **גמ'** ואזר עלמו
אסור. באכילה מאחר שיצא ממחילתו
קודם שמיטה ואע"פ שהחזירה קודם
לכן: **ובשר צדה**. כלומר חוץ למחילתו
להיטו לאזר שרחה ס' הוה ליה מחילה
להתירו בשמיטה וכיון שיצא הרי הוא
כטרפה ולא תאלכו. וכל מי שיש לו
מחילה ויאל כגון צמר קדשים שיאלו
נמי מהאי קרא נפקא לן (מס' דף יא):
לא אעוצר. ואשמעינן דמשום יד לא
הי כילוד: **אפי'** לא החזירו נמי.
דעובר נפקא לן לקמן מצהמה צבהמה
אותה תאלכו: **וסיפא**. גופה מתי קמ"ל
דקאמתר רישא תני משום סיפא:
צבור לנחלה. צעין ולד שיהא ראוי
לחיות ואי לא ראו לחיות לא מפקע
את הצא אחריו מליטול פי שנים דכתיב
(דברים כה) ראשית אונו מי שלבו דוה
עליו יאל ולד שאינו של קיימא שאין לב
צביו דוה על מותו (אבל צפדין הצבור
פותר הוא את הצא אחריו שהרי זה
פטר את הרחם: **נפל** שלא כלו
הדשיו: **אע"פ שיאל ראשו חי**. והחזירו
ויאל אחיו שאלו הדשיו אין לידת הראשון
מפקעתו מלהיות צבור לנחלה שאילו
נולד הנפל כולו אינו מפקיע את הצא
אחריו שאין לבו דוה עליו וכל שכן אם
יאל ראשו נמט. והאי דנקט ראשו נמט
צבור לכהן נקט ליה וצ"לאת ראשו הי
ילוד ופותר את אחיו מצבור לכהן: **או**.
הצא אחר בן תשעה אפי' יאל ראשו
של ראשון מת הוא לידת הראשון לידה
ואין הצא אחריו צבור לכהן אבל הצא
אחר בן תשעה שיאל ראשו חי צבור
לנחלה נמי לא הי. אלאמא ראש הילד
לידה: **וכי סימא אשמעינן צאדם**.
דביצ"לאת ראשו הי כילוד והדר אשמעינ'
צבהמה דאדם צבהמה לא יליף צבהמה
לית לה פרוודור לפני בית הרחם שלה
וגלוי הוא ומכיון שהראש יואל לידתו
ניכרת אבל אשה אין רחמה בגלוי
שהירכיס הוה לה ענין פרוודור ואין
יצ"לאת הולד ניכרת יפה עד שיאל רובו: **הא נמי טינא**. צבהמה נמי
טינא צמתימין צפירקין דראש הוה לידה דקתינא שלא שיצתה מקצתה
אסורה באכילה אפילו מה שהיה צפנים צעט שמיטה לפי שהשילא
סימן ולד צאשה וסימן ולד צבהמה וסימין דלמא צבהמה מקמ'
דנפיק יאל הראש והוה כילוד הלכך כולה אסורה דשדין לה צמר רישא
אלמא ראשו תנו דהוה לידה וסיפא דקתינא החזירו לא אצטריך:
א"א שבלמא החזירו דרישא דוקא. ולמישרי אצז גופיה איכא
לתרזוי סיפא דמני החזירו משום רישא אללא אי אמרת מותר
דרישא אעוצר קאי אבל אצז אסור דחזרה לא מהני אמאי נקט
החזירו: **לעולם**. מותר דקתינא אעוצר ודקשיא לך חזרה מאי אהני
לנקוט חתן מהניא דאס לא החזיר ר"ך להניח ממה צפנים לצד החילון
ולחמתו שמקום החתן הצדלת החילון והפנימי אסור מפני שהוא עומד
על שפת הרחם ולא קיינא ציה צבהמה דלאו צמוכה הוא אבל
החזירו אפי' לחתון לצד פנים אללא מנמאס וחותן ומקום חתן מותר
דקרינא ציה צבהמה צבהמה ומשום צמר צדה ליכא דלא לא יאל
ממחילתו. והא דרז נחמן לקמן [ע"ב]: **שצחון טמא**. דילפינן צהעור
והרובצ (לקמן דף קמח): שאצז מן החי מטמא כאצז מן הנבלה מוכי ימות

בהמה המקשה. ביון שיצא בשר חוץ למחילתו נאסר. כדרש
לקמן דומיא דטרפה דאין לה היטר: **סיפא מאי קמ"ל**
דכיון שיצא ראשו חוץ לידה תנינא. וא"ת ודילמא אצטריך לאשמעינן
אע"ג דהחזירו הי כילוד דמהניא דכזורות לא שמעינן אללא צלל
החזירו וי"ל דפשיטא ליה דכיון דצלל
חזרה הוא לידה כי החזירו נמי לא
כלום הוא ומיהו אי לאו הוה דכזורות
לא הוה קשיא ליה אמאי אצטריך ליה
למימני החזירו דכיון דאצטריך לאשמעינ'
ליצ"לאת ראש הוה לידה אשמעינן נמי
אצז אורחיה דחזרה לאו כלום הוא אבל
כוליה צלל לית ליה למימני משום האי
מידוש פורתא וזה נמי אין להקשות
דלכא אצטריך לאשמעינן דאפי' מה
שצפנים אסור דלרז צדה אסור קאי
אעוצר והא לא שמעינן מההיא
דכזורות דהא נמי פשיטא דכיון דחשיב
כילוד ואפי"ס מה שצפנים אסור כיון
שהולד שלם ונחתך הוא דמיבעיל ליה
לקמן כמו שאפרש לקמן צעזרת האל:
טעמא דראשו מת הא ראשו חי
ב"ו. תימה דהוה ליה
למפך צפישות ומדתי ואין צבור
לכהן א"כ מני יאל ראשו הי כילוד
וי"ל משום דליכא למדמי מאי ראשו
רובו דלדמי צפ' יש צבור (כזורות מו):
דאמר שמואל אין הראש פותר צפלים
ופריך ליה מהא דאין צבור לכהן ומשני
מאי ראשו רובו פירוש ראשו וגם
יאל רובו אס"כ ופריך וימני רובו ונמי
דנקט ראשו למידק הא ראשו חי צבור
לנחלה נמי לא הי הלכך עיקר פרכיה
מהאי דיוקא והוה מני למיפך הכא
ממתני' דנדה דתנן (דף מה) יאל דכרבו
משיאל רוב ראשו ואינו רוב ראשו
משאל פדמתו: **אדם מבהמה לא**
יציף דאין פרוודור אצ"ל בבהמה. א"ת
פרוודור דהכא לא הי כי הוה ליואל
דופן (מה דף מה): דאמר דמני הוה
ולד ראשו חוץ לפרודור הי כילוד דאי
כפרודור דמת אימי הכל מה הי
יכול הפרודור לעכז הלידה כיון
שהראש חוזה לו אללא פרוודור דמת
הוה צית החילון ולדכא הוא עובי
הירכיס הממסיס את הרחם שצין
הירכיס דכפ"ה ומש"ה לא חשיב כילוד
ביצ"לאת ראש חוץ לרחם ואין תימה על
שהלשון שוה והפירוש משתנה דכי האי
גוונא אשכחן צפ' הלוקח צבהמה (כזורות
דף כג). דאמר רבי [יהושע] טינוף פותר
מצבורה דחשיב הטינוף ולד ולא הי
הזיל טינוף ולד כי האי דפ' המפלת

שיימה מקובצת

אל האי פרוודור דהבא
לא הי. ג"כ ע"י חוסי'
כזורות ד מ"ו ע"ב ד"ה
דאדם: **א** וא"ת מאי פשיט
יותר בזה מבה. ג"כ ע"י
חוסי' כזורות דף י"ט ע"ב
ד"ה ובגסה:

רבינו גרשום

בהמה המקשה לילד כ"ו.
כלומר מחמת
קישוי הציצא עובר את
ידו מבית הרחם והחזירו
ואח"כ שחטו את אמו
מותר באכילה העובר
דאפי"ג דהציצא ידו לא
חשוב יצא חוץ ממחילתו
אבל הציצא ראשו הי
זה כילוד אפי"ג החזירו
ואסור כולו אפי"ג דשחטו
את אמו לו מעלי ליה
שחיטה: מ"ט דאמר קרא
ובשר בשדה טרפה כלומר
כיון שיצא ממחילתו הרי
זה כטרפה מה טרפה דאין
לה היטר אף זה אין לה
היתר וטעם זה [בינין]
לפרושי לקמן: תינא הב
אחר הנפלים כ"ו. כלומר
אחר דאמר אדם הב
אחר הנפלים אפי"ג שהנפל
הציצא ראשו חי כלומר לא
כלו לו חדשיו או הנפל
היה בן ט' חדשים שכלו לו
חדשיו והציצא ראשו חי
הבא אחריו כבור לנחלה
דנפל כיון דחזרה ראשו
דנפל היה בבור או
בן ט' שחיטתו ראשו מת
ואין לו לכהן חמש סלעים
מן האחרון: דאין פרוודור
בהמה וכיון דהציצא
ראשו חי חשוב כילוד
דחשיב פרוץ פנים דידיה
כלומר (כיון) [הלכך]
הציצא ראשו מיד חשוב
כילוד וליכא (למיטר)
למילף] בהמה: הא
נמי תינא שילא שיצתה
מקצתה. כלומר בהמה נמי
תינא דביצ"לאת ראשו חשוב
שילא שיצתה מקצתה
דאמרין אין שילא בלא
ולד רז שיצתה מקצתה
דאי עם ראשו יצא
ואסורה באכילה דיצ"א
חוץ למחילתה: אי אמרת
בשלמא החזירו דרישא
דוקא. כלומר הציצא עובר
את ידו והחזירה מותר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן
בר יצחק לא נצרכה אלא למקום חתך
הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך
ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את
ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר
באכילה שחט את אמו ואחר כך החזירה
אסור באכילה הוציא את ידו וחטבו ואח"כ
שחט את אמו שבחוץ טמא ואסור ושכפנים
טהור ומותר: **שחט את אמו ואחר כך חטבו**
הבשר

בהמה המקשה לילד והוציא העובר את
ידו והחזירו מותר באכילה: **הוציא**
את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד
ח"תך מעובר שבמעה מותר באכילה: **מן**
הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל
דבר שגופה אסור: **ושאינה גופה מותר**:
גמ' אמר רב יהודה אמר רב יואבר עצמו
אסור מאי טעמא דאמר קרא יובשר בשדה
טרפה לא תאלכו: **כיון שיצא בשר חוץ**
למחילתו נאסר תנן בהמה המקשה לילד
והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה
מאי לאו אאבר לא אעובר אי אעובר מאי
איריא החזירו אפילו לא החזירו נמי הוא
הדין אף על גב דלא החזירו ואידי' דקא
בעי מיתנא סיפא הוציא את ראשו אף על פי
שהחזירו הרי זה כילוד תנא נמי רישא
החזירו וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא
ראשו הוה ליה לידה תנינא איזהו כבור
לנחלה ואינו כבור וליכא ה"ב אחר
נפלים אף על פי שיצא ראשו חי או בן ט'
שיצא ראשו מת טעמא דראשו מת הא ראשו
חי הבא אחריו כבור לנחלה נמי לא הי
וכי תינא אשמעינן באדם וקא משמע לן
בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין
פרודור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא
דחשיב פרוץ פנים דידיה הא נמי תנינא
שילא שיצתה מקצתה אסורה באכילה
כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה אי
אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא
סיפא אמו רישא אלא אי אמרת לא דרישא
דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה
כלל לא לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן